

بایسته‌های رمان و رمان نویس در اسلام

www.ketab.ir

روح الله پارسا

محمد رضا علی دادی

سرشناسه: پارسا، روح الله، ۱۳۵۹-

عنوان و نام پدیدآور: بایسته های رمان و رمان نویس در اسلام/ روح الله پارسا، محمدرضا علی دادی.

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات ولایت، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۲۱ ص.

شابک: 978-622-94205-6-0

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۱۷ - ۱۲۱.

موضوع: نویسندگی -- جنبه های مذهبی -- اسلام

Authorship -- Religious aspects -- Islam

اسلام و ادبیات

Islam and literature

شناسه افزوده: علی دادی، محمدرضا، ۱۳۶۹-

رده بندی کنگره: BP۲۲۹/۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۵۹۷۷۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

انتشارات ولایت

اسم کتاب: بایسته های رمان و رمان نویس در اسلام

مؤلف: روح الله پارسا- محمدرضا علی دادی

تعداد: ۳۰۰ نسخه

چاپخانه: آستان قدس رضوی

ناشر: انتشارات ولایت

چاپ اول: ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۲۰۵-۶-۰

قیمت: ۴۵۰۰۰۰

مراکز توزیع:

مشهد، انتشارات ولایت، تلفن: ۹۱۵۱۵۷۶۰۰۳

مشهد، کتابفروشی طالبیان، آخوند خراسانی ۲۰/۲، جنب مسجد الزهراء (ع)، تلفن: ۰۵۱-۳۸۵۵۵۹۴۷

قم، خیابان معلم، انتشارات دارالتفسیر، تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۴۲۱۲

تهران، خیابان شریعتی، خیابان شبستری، خیابان ادیبی، پلاک ۲۶، انتشارات نبأ، تلفن: ۰۲۱-۷۵۵۰۴۶۸۳

(این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است)

فهرست

مقدمه	۸
-------------	---

فصل اول

خصوصیات مبانی رمان نویسی

مبحث اول: تعریف مبانی و مبادی	۱۲
تعریف مبادی	۱۲
مبحث دوم: فرق بین مبانی و مبادی	۱۴
مبحث سوم: خصوصیات مبانی رمان نویسی	۱۶
گفتار اول: از نظر شمول موضوع	۱۶
گفتار دوم: عام و شمول گیر از نظر احکام	۲۱
رد ادله عدم وجود رمان دینی	۲۴

فصل دوم

تعریف عناوین

مبحث اول: تعریف عناوین نویسندگی، نویسنده و	۲۹
گفتار اول: تعریف نویسنده	۲۹
گفتار دوم: انواع نویسنده	۳۲
تعریف داستان نویس	۳۶
مبحث دوم: داستان و رمان	۳۸
گفتار اول: تعریف داستان	۳۸
خصوصیات داستان	۳۹
گفتار دوم: رمان چیست؟	۴۲
خصوصیات رمان	۴۶
گفتار سوم: وجوه تشابه داستان و رمان	۴۸

۴۸.....	گفتار چهارم: وجوه تمایز داستان و رمان.....
۵۱.....	انواع داستان.....

فصل سوم

ویژگی داستان‌های قرآن

۵۷.....	مبحث اول: غایت گرایی.....
۵۷.....	گفتار اول: تعریف غایت.....
۵۹.....	گفتار دوم: فرق بین هدف و غایت.....
۶۰.....	گفتار سوم: ویژگی داستان‌های غایت گرا.....
۶۵.....	مبحث دوم: توجه به نکات کمال گرایی.....
۶۵.....	گفتار اول: تعریف کمال.....
۶۶.....	گفتار دوم: انواع کمال.....
۶۸.....	گفتار سوم: فرق بین غایت و کمال.....
۶۹.....	گفتار چهارم: خصوصیت داستان‌های کمال گرا.....
۷۵.....	مبحث سوم: داستان‌های صادقانه و حقیقی.....
۷۵.....	گفتار اول: داستان حقیقی.....
۷۸.....	گفتار دوم: خصوصیات داستان‌های حقیقی در قرآن.....
۸۴.....	مبحث چهارم: داستان‌های عبرت آموز.....
۸۴.....	گفتار اول: تعریف داستان‌های عبرت آموز.....
۸۷.....	گفتار دوم: فرق بین داستان‌های حقیقی و عبرت آموز.....
۸۸.....	گفتار سوم: خصوصیات داستان عبرت آموز.....

فصل چهارم

بایسته‌های رمان اسلامی

۹۷.....	مبحث اول: صادقانه بودن.....
---------	-----------------------------

مقدمه

انسان همواره به واسطه امور مختلف خواسته، تا مفاهیم ذهنی خود را به دیگران منتقل کند.

یکی از این روش‌ها که یکی از موثرترین آنها نیز می‌باشد نویسندگی و به ویژه رمان‌نویسی است هنر رمان‌نویسی جایگاه خاصی در پیشبرد برنامه‌های آموزشی دارد و تاثیر این هنر به حدی است که دانشمندان علوم تربیتی در قرن جدید از آن به عنوان روشی اساسی، خصوصاً در دوره پیش دبستانی و سال‌های اولیه دبستان یاد می‌کنند. از این رو در قرآن کریم نیز در سوره مختلف از این روش استفاده می‌شود و قرآن کریم تعبیر به احسن القصص برای انتقال مفاهیم دینی و اخلاقی نموده است که از صدر اسلام تاکنون مورد استفاده مسلمان و غیر ایشان بوده و هست.

نویسندگی یکی از مسائل مهم و ارزنده، برای ملت‌هایی است که به حیات و بقاء تمدن علاقه‌مندند و نمی‌توانند آن را رها کنند. زیرا نویسندگی هنری است که نقش به‌سزایی در رشد و کمال و تعالی افراد دارد و زمین‌های برای هنرهای دیگر به شمار می‌آید. خداوند در قرآن به قلم، که آلت دست نویسنده است قسم خورده، آن هم در زمانی که اعراب جاهلیت خواندن و نوشتن را معتبر نمی‌دانستند و آن را حقیر می‌شمردند و فقط اسب و شمشیر نزد آنها،

محترم بود پس متوجه می‌شویم که نویسندگی چه ارزش بالایی در پیشگاه پروردگار بزرگ دارد.

لذا شاعری از شعرای عرب با استناد به آیات سوره قلم اینطور می‌گوید:

إِذَا أَقْسَمَ الْأَبْطَالُ يَوْمًا بِسِيفِهِمْ

وَعَدُوهُ مِمَّا يَكْسِبُ الْمَجْدَ وَالْكَرَّمَ

كَفَى قَلَمَ الْكِتَابِ عِزًّا وَرِفْعَةً

مدی الذَّهْرِ أَنَّ اللَّهَ أَقْسَمَ بِالْقَلَمِ

اگر قهرمانان روزی با شمشیر خود قسم بخورند* به او وعده دادند که موجب جلال و عزت شود* قلم کتاب جلال و افتخار بس است* تا ابد خداوند به قلم قسم خورده است. وقتی به روایات نگاه می‌کنیم می‌بینیم که اهل بیت علیهم‌السلام، برای قلم و نویسنده، ارزش زیادی قائل بودند.

مثلاً: هلال بن یسار می‌گوید: دیدم پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم برای اصحاب خود علم و حکمت بیان می‌کند به حضرت عرض نمودم آنچه را که برای یاران خود فرمودهای برای من نیز بیان کن. حضرت فرمودند: آیا قلم و دوات همراه داری؟ گفتم: نه! فرمودند: قلم و دوات را از خود جدا مکن که خیر و برکت تا روز قیامت، در مرکب و قلم و نویسندگان

یا مثلاً: مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که آن حضرت فرمود:

اكتب و بث علمک فی اخوانک.^۲

علم خویش را بنویس و در میان برادرانت منتشر کن.
پس اهمیت و جایگاه نویسندگی در اسلام را می‌توان از این آیات و روایات یافت و این که نویسندگی هنری است که با آن می‌توان جامعه را به کمال رسانید و یا اینکه آن جامعه را به ضلالت برد. برای اینکه مفهوم و معنای نویسندگی روشن بشود، ناگزیریم که معنا و مفهوم نویسنده و نویسندگی را بشناسیم.

۱. شرح آداب المتعلمین، ص ۱۱۲.

۲. الکافی، ج ۱، ص ۵۲.